

C. B. Nimestad: Jeg skal indskrænke mig til den Bemærkning, at det virkelig kun var det ærede Medlems for Bornholms Amts 1ste Valgkreds (Køjob) egne Udtryk om hans Genstillings henholdsvis Dverflodighed og henholdsvis Spildthed, der bragte mig til efter bedste Evne at give ham det Raad, som jeg tillod mig at give. Jeg beder undskyld, hvis jeg skulde have traadt hans Rettigheder eller ham paa anden Maade for nær, thi det tilfattede jeg ikke. Jeg troede at faae en bedre Løn, da jeg var den Æneste, der støttede hans Forslag, uagtet jeg ikke har seet en eneste Granat, eller seet nogen saadan springe; jeg var den Æneste, der understøttede ham, men Verden er jo som bekjendt utaknemmelig.

N. Andersen: Det forekommer mig, at en Deel af de ærede Medlemmer, som have havt Ordet i denne Sag, have seet lidt for mørkt paa den saa meget omtalte § 13. Det forekommer mig nemlig, at de fleste ere gaaede ud fra, at denne Paragraph ufravigelig skulde være at anvende paa Landeieendomme. Jeg gaaer imidlertid ud fra, at Bestemmelsen i § 11 om Selvangivelse gjælder lige saa fuldt Landeieendomsbesidderne som alle andre Borgere i Staten, og naar Mange have meent, at det skulde være vanskeligere for Landeieendomsbesidderne at opgive deres Indtægt end for andre Næringsdrivende, saa troer jeg, at dette er en stor Feiltagelse. Jeg troer nemlig, og jeg tør paastaae det, at ingen Næringsdrivende vil med tilnærmelsesvis større Sikkerhed kunne opgive sin Indtægt end Landeieendomsbesidderne, idetmindste ville disse kunne gjøre det med større Sikkerhed end de Næringsdrivende i Købstæderne. Indtægten af en Landeieendom falder fornemmelig i 2 Hoveddele, nemlig Kornavl og Creaturhold. Naar man i Almindelighed vil spørge Folk paa Landet om, hvad deres Indtægt har været, vil man træffe Mangfoldige — ja det vil være de Allerfleste — som ville blive forundrede og sige: „Det kunne vi ikke angive“; men jeg tør paastaae, at der ikke gives mange Landmænd, som ikke ville kunne meddele saadanne Oplysninger om deres Indtægt, at der derpaa kan bygges en Beregning, som vil komme

Sandheden meget nær, meget nærmere, end man vil kunne faae den fra nogen som helst Næringsdrivende i Købstæderne; thi hvorledes vil vel en Købstadsmand, han være sig Købmand eller Haandværker, kunne opgive sin Indtægt i Aarets Løb? Jeg har talt med flere fornuftige Købstadsfolk derom, og de have sagt: „Vi kunne ikke gjøre det paa anden Maade end ved at opstille en rimelig Beregning over, hvad vi have brugt til at leve for, og saa opgjøre vor Status ved Aarets Slutning“. Dette ligger jo ogsaa ganske i Sagens Natur, at naar en Mand Dag ud og Dag ind betaler Penge ud og faaer Penge ind, kan det ikke være ham muligt paa anden Maade at komme til et fornuftigt Resultat. Der synes man at ville nøies med en Selvangivelse, naar den er nogenlunde vel begrundet, og jeg gaaer derfor ud fra, at man ogsaa vil gjøre dette for Landmændenes Bedkommende, og at man ialfald ikke smaaligen vil lægge dem Hindringer i veien for en Selvangivelse, som dog i det Mindste har Præget af at være rigtig, ved ikke at ville anerkjende den. Naar jeg allsaa tør forudsætte, at Selvangivelser fra Landmændene ogsaa ville blive modtagne, ligesaa vel som Selvangivelse fra Købstadsfolk, saa er jeg slet ikke bange for § 13, da jeg gaaer ud fra, at det saa vil staae i enhver nogenlunde tænksom og fornuftig Mand's Magt at udfinde sin Indtægt og gjøre Selvangivelse.

Cornelius Petersen: Ja, jeg skal villig indrømme, at jeg hører til dem, som have meent, at det er vanskeligt for os Landmænd at komme med en nogenlunde rigtig Selvangivelse, og denne Mening har jeg slet ikke forandret. Det nytter ikke at sige: Vi kunne nok opstille Noget; thi det kunne vi unægtelig nok, og jeg vil føie til: det kan gjerne være, at vi kunne opstille det saaledes, at vedkommende Skattecommissiøn til Nød kan gaae ind paa det, og saa kan man jo gjerne sige, at saa er det nok; men for mig hører det til, at jeg selv kan være tilfreds dermed. Jeg har tidligere sagt, at det gjælder ikke om høiere Tal, end vi godt kunne magte; men jeg paastaar endnu, at vore Indtægter komme fra